УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Датум

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

1. ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовао комисију: Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду, 7. септембра 2016. године

Одлуком од 7. септембра 2016. на седници Научно-наставног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду образована је комисија за оцену подобности докторанта ма Ненада Благојевића и теме докторске дисертације под називом "**Исток и Запад у стваралаштву Виктора Пељевина**".

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, назива факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

1.др Корнелија Ичин, редовни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду, научна област: русистика, 2009.

2.др Петар Бојанић, научни саветник Института за филозофију и друштвену теорију Универзитета у Београду, научна област: филозофија, 2013.

3.др Часлав Копривица, редовни професор Факултета политичких наука Универзитета у Београду, научна област: филозофија, 2014.

4. др Тања Поповић, редовни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду, научна област: општа књижевност, 2013.

5.др Јасмина Војводић, ванредни професор Филозофског факултета Свеучилишта у Загребу, научна област: русистика, 2010.

2. БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

II

Ма Ненад Благојевић рођен је 9. јануара 1986. у Лесковцу, где је завршио основну и средњу школу. Основне академске студије на Групи за руски језик и књижевност на Филозофском факултету Универзитета у Нишу завршио је 2010. године. Дипломске академске студије завршио је на Филолошком факултету у Београду, одбранивши 2012. мастер рад под називом „Фантастика браће Стругацки у речи и слици".

Од 2012. године ма Ненад Благојевић је запослен на Департману за руски језик и књижевност Филозофског факултета Универзитета у Нишу као сарадник за ужу научну област Руска књижевност и култура, а од 2013. као асистент за ужу научну област Руска књижевност и култура.

Од 2012. ма Ненад Благојевић објавио је већи број научних чланака и стручних текстова на српском и руском језику. Обајвио је и књигу писама руских научника

Александру Белићу (дешифровао рукопис 20-ак научника и написао коментаре уз писма), уз писма уметника и писаца, која је изашла из штампе 2016. године под називом „Од туђих својима“ и била промовисана у Москви у Дому руске емиграције у априлу 2016.

Учествовао је на 10-ак домаћих и међународних научних конференција са радовима на српском, руском и енглеском језику.

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Монографије:

1.От чужих к своим: письма выдающихся представителей русской интеллигенции начала XX века Александру Беличу / Составление, подготовка текста и комментарии Ненада Благоевича, Анджелины Мичич и Иваны Мрджа; общая редакция Корнелия Ичин, Белград: Логос, 2016, стр. 201-307.

Студије:

1. *Благојевић Н*. (2013) Фантастика и „фэнтази“ у руској књижевности. // Наука и свет. Ниш: Издавачки центар Филозофског факултета, стр. 356-370.

2. *Благојевић Н*. (2014) Јапанска уметност и теорија монтаже Сергеја Ејзенштејна. // Зборник Матице српске за славистику. Нови Сад: Матица српска (86), стр. 143-153. (**ERIH листа**).

3. *Благојевић Н*. (2014) Роль Первой мировой войны в становлении русского кинематографического авангарда. // Русский авангард и война. Белград: Из-во филологического факультета в Белграде, стр. 355-367.

4. *Благојевић Н*. (2014) Немоћ разочараног учитеља (о рецепцији последњег романа Бориса Натановича Стругацког). // Савремене парадигме у науци и научној фантастици. Ниш: Филозофски факултет Универзитета у Нишу, стр. 279-289.

5. *Благојевић Н*. (2015) Јавно мњење као производ мас-медија (о улози средстава јавног информисања у делима Виктора Пељевина). // Државност, демократизација и култура мира, т. II, Ниш: Филозофски факултет Универзитета у Нишу, стр. 313-323.

6. Благојевић Н. (2015) Један изгубљени филм о једном изгубљеном царству // Часопис Руски архив (1928-1937) и култура руске емиграције у Краљевини СХС/Југославији, Београд: Институт за књижевност и уметност, стр. 543-563.

Прикази:

1. *Благојевић Н*. (2012) Научные концепции XX века и русское авангардное искусство. Ред. Корнелия Ичин. – Белград: Филологический факультет Белградского университета, 2011. // Филолошки преглед. Часопис за страну филологију, стр. 271-275.

2. Благојевић Н. (2012) Метаморфозы русской литературы. Редактор-составитель Корнелия Ичин. – Белград: Филологический факультет, 2010. // Славистика. Београд: Славистичко

друштво Србије, стр. 678-682.

3. *Благојевић Н*. (2013) Josip Užarević. Književni minimalizam. Zagreb: Disput, 2012, 272 str. // Зборник Матице српске за славистику. Нови Сад: Матица српска (84), стр. 223-227. (**ERIH листа**).

4. *Благојевић Н*. (2014) Jasmina Vojvodić, TRI TIPA RUSKOG POSTMODERNIZMA (Zagreb: Disput, 2012), 223. // Славистика. Београд: Славистичко друштво Србије, стр. 625-627.

5. *Благојевић Н*. (2014) Јасмина Војводић (ред.), Номадизам, Загреб, 2014 // Зборник Матице српске за славистику, бр. 86 (2014), стр. 236-239. (**ERIH листа**).

Преводи:

1.Светлост иконе: изложба савременог српског иконописа / приредио Давор Џалто; [преводиоци Ивана Мрђа, Ненад Благојевић, Наташа Николић; фотографије Данко Страхињић], Београд: Институт за студије културе и хришћанства, 2014. ISBN 978-86-917833-0-3, УДК 271.2-526.62, 75.046.02(497.11)(084)

2.Достојевски Ф.М. Писма: 1832-1881. Том 1, 1832-1864 (превели са руског Мила Стојнић, Људмила Јоксимовић, Ненад Благојевић, Наташа Николић, Урош Недић, Гордана Недић, Георгиј Фридлендер), Београд: Логос, 2015. ISBN 978-86-88409-50-6, ISBN 978-86-88409-51-3 УДК 821.161.1-6, 821.161.1.09-6

Учешће на конференцијама:

1. „Култура модерне: словенско-јапански дијалог“, одржана у периоду од 27. до 31. августа 2012. године на Филолошком факултету у Београду; рад: „Јапанска уметност и теорија монтаже С. Ејзенштејна“.

2. „Наука и савремени Универзитет 2“, одржана у периоду од 16. до 17. новембра 2012. године на Филозофском факултету у Нишу; рад: „Фантастика и „фэнтази“ у руској књижевности“.

3. „Рат и авангарда“ („Война и авангард“), одржана у периоду од 26. до 30. јуна 2013. године на Филолошком факултету у Београду; рад: „Улога Првог светског рата у настанку руске филмске авангарде“.

4. „Руски језик у језичком и културном пространству света: наука и живот“, одржана у периоду од 23. до 24. септембра 2013. године у Белгороду (Руска Федерација); рад: „Кино как обучающее и мотивационное средство в преподавании русского языка и культуры в инославянской среде“ (у коауторству са Велимиром Илићем).

5. „Наука и савремени Универзитет 3“, одржана у периоду од 15. до 16. новембра 2013. године на Филозофском факултету Универзитета у Нишу; рад: „Немоћ разочараног учитеља (о рецепцији последњег романа Бориса Натановича Стругацког)“.

6. „Први светски рат и авангардна уметност“, одржана у периоду од 28. до 29. јуна 2014. године у Загребу (Република Хрватска); рад: „Велики рат и његов утицај на развој авангардне кинематографије на Западном Балкану“.

7. „Наука и савремени Универзитет 4“, одржана у периоду од 14. до 15. новембра 2014. године на Филозофском факултету Универзитета у Нишу; рад: „Јавно мњење као производ мас-медија (о улози средстава јавног информисања у делима Виктора Пељевина)“.

8. „Часопис Руски Архив (1928-1937) и култура руске емиграције у Краљевини СХС/Југославији“, одржана у периоду од 24. до 25. новембра 2014. године у Институту за књижевност и уметност; рад: „Један изгубљени филм о једном изгубљеном царству“.

III IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

IV Увидом у биографију и библиографију кандидата, комисија сматра да кандидат ма Ненад Благојевић испуњава све услове за израду докторске дисертације.

IV V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА
НАПОМЕНА:

За ментора је предложена др Корнелија Ичин, редовни професор Филолошког факултета у Београду, Катедра за славистику.

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација.

1. 1. *Лев Лунц, брат-скоморох,* Белград 2011, 345 стр.
2. *Авангардный взрыв: 22 статьи о русском авангарде,* Санкт-Петербург 2016, 384 стр.
3. Город в живописи и поэзии Ольги Розановой, *Russian Literature*, LVIII - III/IV, Amsterdam 2005, 385–395. (AHCI)
4. Федоровское учение в творчестве Павла Филонова, *Russian Literature*, LIX - I, 2006, 65–73. (AHCI)
5. "Молитва" – последнее действие героя в творчестве Даниила Хармса, *Russian Literature*, LX – III/IV, 2006, 347–358 (коаутор: Миливоје Јовановић). (AHCI)
6. Вопрос фактуры: Взорваль Крученых, *Russian Literature*, LXV–I, 2009, 281–294. (AHCI)
7. "Пролетариат врасплох: "Симфония Донбасса" Дзиги Вертова", *Russian Literature*, LXVIII-III/IV, 2010, 403–415. (AHCI)
8. "Пролетариат врасплох: "Симфония Донбасса" Дзиги Вертова", *Russian Literature*, LXVIII-III/IV, 2010, 403–415. (AHCI)
9. Теория относительности в восприятии Александра Введенского, *Вопросы философии*, 1, 2011, 106–115. (AHCI)
10. Супрематические размышления Малевича о предметном мире, *Вопросы философии*, 10, 2011, 48–56. (AHCI)
11. *Инженер в производственном процессе: «Высокое напряжение» А. Платонова, «*Russian Literature», № LXXIII/I-II, 2013, 101-114. (AHCI)

12. Воскрешением против братоубийства: Василий Чекрыгин, *Вопросы философии,* 4, 2016, 103-112 (АНСІ).

V Комисија сматра да др Корнелија Ичин двема монографијама и студијама о руској књижевности испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област руска култура.

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

ОЦЕНА:

1. **формулације назива тезе (наслова)**

V Комисија закључује да је радни назив тезе „Исток и Запад у стваралаштву Виктора Пељевина“ прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.

2. **предмета (проблема) истраживања**

Опис теме:

Виктор Пељевин (22. новембар 1962, Москва) један је од водећих аутора на савременој руској књижевној сцени, писац у чијем су се стваралаштву одразили турбулентни период распада Совјетског савеза и актуелни друштвени процеси у Русији. Велику популарност стекао је вештим комбиновањем елемената надреалистичке поетике и дубоког филозофског смисла, што је и постало главна одлика његовог стваралачког поступка.

О делима Виктора Пељевина постоји већи број чланака, књижевно-критичких текстова и рецензија, објављених у научној и књижевној периодици. Појединим аспектима његовог стваралаштва посвећени су магистарски радови, као и докторске дисертације. Осврти на Пељевинова дела могу се наћи и у приручницима и монографијама посвећеним савременој руској књижевности, филозофији и култури.

Пељевин се углавном сматра представником савременог руског књижевног постмодернизма, што је у великој мери и условило специфику односа критике према његовом стваралаштву.

Почетна тачка Пељевиновог стваралачког поступка су постулати истакнутих француских филозофа и теоретичара постмодернизма Жила Делеза и Жана Бодријара, психоаналитичара Феликса Гватарија и Жака Лакана, као и језичка теорија Лудвига Витгенштејна, посвећени свести као производу информационог поља у којем се личност налази. Пељевин се труди да у својим делима опише свест и подсвест руског човека у условима наглих и коренитих промена информационог поља, изазваних крупним политичким превирањима на крају XX и почетком XXI века.

На овај амбициозни подухват писца надовезује се и његово интересовање за мистицизам, окултизам и филозофију и религију Истока, који се одликују својим традиционалним приступом питању идентитета личности, осећања, организације и схватања друштва. Као резултат настала су књижевна дела веома богата цитатима и реминисценцијама на класичну руску и светску књижевност, филозофска учења у Русији, на Западу и Истоку, социјалистички реализам, популарну субкултуру, филмску и музичку сцену, политику, митологију, будизам и т.д.

Предмет докторске дисертације ма Ненада Благојевића чине Пељевинови романи „Живот инсеката“, „Чапајев и Празнина“, „Генерација П“, „Света књига вукодлака“, „t“. У овим романима најконкретније се изражава дијалог култура Истока и Запада на начин на који Виктор Пељевин доживљава тај дијалог. На примеру ових дела биће истражено како бројни мотиви Истока и Запада корелирају у свести протагониста Пељевинових романа.

Романи „Живот инсеката“, „Чапајев и Празнина“ и „Генерација П“ односе се на први период Пељевиновог стваралаштва, који се одвијао 90-х година XX века, тако да је у овим делима главни акценат стављен на куриозитет наглих промена и трансформација у животима јунака који су одрастали у једној социо-културној средини, а изненада се нашли у другој. Судар различитих друштвених, културних и вредносних система изазива у свести јунака недоумице које напослетку доводе до брисања границе између реалности и илузије. Аутор користи тај почетни конфликт да у својим делима суочи филозофске традиције Запада и Истока, концентришући се на оне делове, где постоје дијаметрално супротни ставови.

У роману „Света књига вукодлака“ Пељевин описује процесе који су карактеристични за живот у савременој Русији, такође уз бројне референце на културну традицију Истока и Запада, али ти описи сада превазилазе феномене који су својствени само Русији, већ одражавају глобалистичке тенденције у свету. Роман „t“ уздиже проблем односа реалности и фикције до тачке, где се тај дијалог одвија између текста и читалаца, при чему централно место у том делу припада префињеној интертекстуалној игри, која обухвата класичну руску књижевност XIX века, хиндуистичку филозофију, кабалистичка учења, будизам, производе савремене културе итд.

3. **Библиографија прелиминарних истраживања**

Кандидат је приложио библиографију од 60-ак библиографских јединица релевантних за истраживање, као и 10 извора на којима ће проучавати пријављену тему.

ИЗВОРИ

1. Виктор Пелевин: *Жизнь насекомых*. Москва, «Эксмо», 2007.
2. Viktor Peljevin: *Život insekata*. Prev. Jugoslava Široka, Beograd, L.O.M., 2010.
3. Виктор Пелевин: *Чапаев и Пустота*. Москва, «Эксмо», 2008.
4. Viktor Peljevin: *Čapajev i Praznina*. Prev. Natalija Nenezić, Beograd, Plato, 2012.
5. Виктор Пелевин: *Generation П*. Москва, «Эксмо», 2009.
6. Viktor Peljevin: *Generation P*. Beograd, Plato, 2011.
7. Виктор Пелевин: *Священная книга оборотня*. Москва, «Эксмо», 2009.
8. Viktor Peljevin: *Sveta knjiga vukodlaka*. Beograd, Plato, 2010.
9. Виктор Пелевин: *t*. Москва, «Эксмо», 2009.
10. Viktor Peljevin: *T*. Beograd, Plato, 2013.

ЛИТЕРАТУРА

1. Арбитман Р. Предводитель серебристых шариков: О творчестве В.Пелевин // *Литературная газета*, 1992, 26 августа.
2. Арбитман Р. Рецензия на роман „Чапаев и Пустота“ // *Известия*, 1999, 24 марта.
3. Архангельский А. Пустота. И Чапаев // *Дружба народов*. 1997. № 5.
4. Архангельский А. До шестнадцати и старше // *Известия*. 1999. 24 марта.
5. Бавильский Д. Сон во сне: Толстые романы в „толстых“ журналах // *Октябрь*, 1996. № 12.
6. Бавильский Д. Школа нового романа: Пелевин не фантаст, а скорее баснописец // *Независимая газета*. 1996. 7 сентября.
7. Барт Р. Введение в структурный анализ повествовательный дискурсов // *Зарубежная эстетика и теория литературы XIX-XX веков*. Москва, МГУ, 1987.
8. Барт Р. Избранные работы: Семиотика. Поэтика. Москва, «Прогресс», «Универс», 1994.
9. Барт Р. Мифологии. Москва, Издательство имени Сабашниковых, 1996.

10. Басинский П. *Из жизни отечественных кактусов* // pelevin.nov.ru/stati/o-dva/l.htmlI.
11. Басинский П. Синдром Пелевина // Литературная газета. 1999. № 45.
12. Быков Д. ПВО // *Огонек*, 2002, № 22. С. 50-52.
13. Быков Д. Побег в Монголию // *Литературная газета*. 1996. 29 мая. С. 4.
14. Витгенштейн Л. Логико-философский трактат / Пер. с нем. Добронравова и Лахути Д.; Общ. ред. и предисл. Асмуса В.Ф. Москва: Наука, 1958. (2009).
15. Гарри А: *Рассказы о Котовском*. Москва, ЦК ВЛКСМ «Молодая гвардия», 1959.
16. Генис А. Беседы о новой словестности. Беседа десятая: Поле чудес. Виктор Пелевин // *Звезда*, 1997. № 11. С. 229-232.
17. Генис А. *Иван Петрович умер. Статьи и расследования*. Москва, Новое литературное обозрение, 1999.
18. Генис А. Раз: *Культурология*. Москва, Подкова, Эксмо, 2002.
19. Генис А. *Феномен Пелевина* // svoboda.org/programs/otb/1999/obt.02.shtm.
20. Делез Ж. *Капитализм и шизофрения. Анти-Эдип* [Сокр. Перевод-реферат] / Отв. Ред. С. Я. Левит, сокр. пер. и введ. М.К. Рыклина. – Специализированная информация по общеакадемической программе «Человек, наука, общество: комплекс. исслед.». – Москва, «ИНИОН», 1990.
21. Деррида Ж. *Письмо и различие*. Пер. с фр. под ред. В. Лапицкого. – СПб.: Академический проект, 2000.
22. Деррида Ж. Глобализация. Мир. Космополитизм. Пер. с фр. Д. Ольшанского // „Космополис“. – 2004. – № 2 (8).
23. Дьяков А. В. Жан Бодрийяр: Стратегии „радикального мышления“ // Под ред. А. С. Колесникова. – СПб.: Изд-во С.-Петерб. ун-та, 2008.
24. Ильин И.П. *Постмодернизм от истоков до конца столетия: эволюция научного мифа*. Москва, Интрада, 1998.
25. Ильин И.П. *Постструктурализм. Деконструктивизм. Постмодернизм*. Москва, Интрада, 1996.
26. Ишимбаева Г. „Чапаев и Пустота“: постмодернистские игры Виктора Пелевина // *Вопросы литературы*, 2001. № 6.
27. Кастанеда К. *Учение дона Хуана: Путь познания индейцев племени яки*. Прев. са енглеског Б. Останин, А. Пахомов. Санкт-Петербург, Азбука, 2001.
28. Кириллов П. Жизнь после смерти: новые пути // *Новое литературное обозрение*. № 41 (№ 1, 2000).
29. Колобородов А. Виктор Пелевин. Generation ‘П’. Москва, Вагриус, 1999. // *Волга*, 1999. № 7.
30. Корпев С. *Блюстители дихотомий. Кто и почему не любит у нас Пелевина* // http://ok.novgorod.net/pelevin/links.
31. Корнев С. Столкновение пустот // *Новое литературное обозрение*, 1997, №28.
32. Кузнецов С. *Василий Иванович Чапаев на пути воина* // pele-vin.nov.ru/stati/o-voin/1 .html.
33. Кузнецов С. *Виктор Пелевин: Тот, кто управляет этим миром* // http://www.cdru.com/kuznet/izdania/txt/pelevin.htm.
34. Курицын В. *Русский литературный постмодернизм*. Москва, ОГИ, 2000.
35. Лакан Ж. *Функция и поле речи и языка в психоанализе*. Москва, „Гнозис“, 1995.
36. Лакан Ж. *Инстанция буквы в бессознательном или судьба разума после Фрейда*. Москва, „Русское феноменологическое общество/Логос“, 1997.
37. Липовецкий М.Н. *Русский постмодернизм*. (Очерки исторической поэтики). Екатеринбург: Урал. гос. пед. ун-т, 1997.

38. Лысенко В.Г. Буддизм // *Новая философская энциклопедия*. – 2-е изд., испр. и дополн. – М.: Мысль, 2010. – Т. 1-4.
39. Лысенко В.Г. *Опыт введения в буддизм: Ранняя буддийская философия*. – М.: Наука, 1994.
40. Лысенко В.Г. *Ранний буддизм: религия и философия. Учебное пособие*. – М.: ИФ РАН, 2003.
41. Немзер А. Возражения господина Ломоносова на энтомологические штудии господина Пелевина: Виктор Пелевин. Жизнь насекомых. „Знамя“, 1993. № 4 // Немзер А. Литература сегодня. О русской прозе. 90-е. Москва, *Новое литературное обозрение*, 1998.
42. Немзер А. Замечательное десятилетие. О русской прозе 90-х годов // *Новый мир*, 2000, № 1.
43. Нехорошев Г. Настоящий Пелевин: Отрывки из биографии культового писателя // pelevin.nov.ru/stati/o-nehor/1 .html.
44. Носов С.Н. Вселенная безыдейности // *Новый мир*. 1992. № 7.
45. Парамонов Б. Пелевин – муравьиный лев // pelevin.nov.ru/stati/o-nehor/1 .html.
46. Пономарев С. Книжка на все случаи жизни // *Новый мир*, 1997, № 11.
47. Роднянская И. Этот мир придуман не нами // *Новый мир*. 1999. № 8.
48. Ройфе А. Душка Пелевин // *Книжное обозрение*, 1999, 13 апреля.
49. Ройфе А. Коменданте Че и богиня Иштар // *Если*. 1999. № 5.
50. Салиева П. Мифы 90-х или „Вечные ценности нового поколения“ (на материале романа В. Пелевина „Generation П“) // Вестник МГУ, Сер. 19.
51. Свинаренко И. Виктор Пелевин: человек в китайском френче. О чем он молчит три года // *Медведь*, 2002, № 2-3.
52. Славецкий В. После постмодернизма // *Вопросы литературы*, 1991, № 11/12.
53. Ульянов С. Пелевин и Пустота // http://www.russ.ru/journal/kritik/98-04-13/ulian.htm.
54. Фрумкин К. Эпоха Пелевина // http://ok.novgorod.net/pelevin/stati/o-frumk/ l.htm.
55. Хализев В.Е. *Теория литературы*. Учеб. 2-е изд. Москва, Высшая школа, 2000.
56. Чаттерджи С, Датта Д. *Индийская философия*. Москва, Селена, 1994.
57. Эпштейн М. После будущего. О новом сознании в литературе // *Знамя*. 1991. № 1.
58. Юнг Г.К. Фон Франц М, Хендерсон Дж. Л, Якоб и Яффе А. Человек и его символы. Москва, Серебряные нити, 1997.
59. Якимович А. О лучах просвещения и других световых явлениях. Культурная парадигма авангарда и постмодерна // Иностранная литература. 1994. № 1.
60. Постмодернизм. Энциклопедия. Минск, Интерпрессервис, Книжный Дом, 2001.
61. Руднев В.П. *Словарь культуры XX века*. Москва, Аграф, 1997.
62. Руднев В.П. *Божественный Людвиг Витгенштейн: Формы жизни*. М.: Прагматика культуры, 2002.
63. Скоропанова И.С. *Русская постмодернистская литература*. – М.: Флинта, 1999.

4. **циљеви истраживања**

Циљеви

Истраживање теме Истока и Запада у Пељевиновим делима има за циљ најпре да покаже како се у поетици овог писца детерминише западна, а како источна култура, затим да се пружи увид у уплитање источњачког и западњачког погледа на свет у животима јунака тако да вредносни системи потиру један други, и најзад, да се као резултат тих процеса објасни

централни мотив у Пељевиновом стваралштву – мотив празнине, схваћен као стање идеолошког вакуума које је карактеристично за епоху постмодернизма.

Циљ овако осмишљеног истарживања је и да се анализом мотива, симбола и ликова у одабраним делима Пељевина истражи ауторска концепција свести као производа утицаја различитих извора информација, који се у текстовима подвргавају постмодернистичкој деконструкцији, и тако укаже на неоправданост инсистирања на једном искључивом моделу надсубјективне, односно објективне реалности.

У раду ма Ненада Благојевића биће указано и на структурне елементе постмодернистичке поетике у делима Пељевина, те је један од циљева рада и анализа композиционих особености ових текстова, интертекстуалних веза, хронотопа, нарације и других елемената, који треба да допринесу расветљавању уметничких поступака Пељевина.

Циљ рада Ненада Благојевића је и да се покаже однос савремене руске критике према стваралаштву Пељевина, те да се одреди место писца у саврменом току руске књижевности.

Хипотезе

Хипотезе које чине основу рада:

1. Обиље недовољно истражених мотива западне и источне културе имају фундаментални значај за правилну интерпретацију Пељевинових дела.
2. Будизам игра веома значајну улогу у животу писца и он се у најконкретнијем облику одразио у делима која су узета за предмет истраживања.
3. Пељевин првенствено описује актуелне процесе у Русији, тако да његова дела садрже бројне референце како на популарну културу, тако и на појаве карактеристичне за крај XX и почетак XXI века.
4. Главни јунаци Пељевинових дела пролазе кроз самоспознају коју карактерише метод сагледавања сопственог „Ја“ из источњачке филозофије, док су окружени реалијама материјалистичке свакодневнице и идејама конзумеризма.
5. Метафоре и симболи у Пељевиновим делима имају тенденцију да “оживљавају”, тј. писац се поиграва са знаком и значењем тако да се пренесено значење смењује буквалним схватањем одређеног исказа или цитата, чиме се постиже ефекат специфичног хумора у циљу деконструкције митологизираних појмова из културног наслеђа.
6. Пељевин избегава дефинисање јасне границе између реалног и фиктивног применом методе измењених стања свести – протагонисти његових дела или болују од шизофреније, или се у тренуцима преиспитивања сопственог “Ја” налазе под утицајем јаких халуциногених средстава, или се, пак, аутор користи описом снова.
7. Структурна организација Пељевиновог текста у тесној је вези са описом стања свести главних јунака.
8. Интертекстуалност Пељевинових дела карактерише “оживљавање” цитата јер им се у текстовима даје ново значење, чиме се постиже ефекат неомитологизације.
9. Хумор у Пељевиновим делима има катарзичну, деконструктивну улогу, и он се најчешће постиже оксиморонском неспојивошћу знака са означеним, која руши неке принципе емпиријске филозофије.
10. Централни филозофски појам Пељевиновог стварлаштва јесте Празнина, чије значење аутор даје и у кључу западне, и у кључу источне филозофије.

5. **очекивани резултати**

Резултат рада представљао би књижевно-аналитичку студију основних стваралачких концепција Виктора Пељевина, реализован на репрезентативном примеру оних дела у којима су се ове концепције најконкретније испољиле (романи “Живот инсеката”, “Чапајев и Празнина”, “Генерација П”, “Света књига вукодлака”, “t”), што би могло да пружи допринос

бољем схватању и интерпретацији стваралаштва овог истакнутог представника савремене руске књижевности

6. **план рада**

Рад би се састојао од следећих поглавља:

Увод.
Прво поглавље посвећено анализи романа „Живот инсеката“.
Друго поглавље посвећено анализи романа „Чапајев и Празнина“.
Треће поглавље посвећено анализи романа „Генерација П“.
Четврто поглавље посвећено анализи романа „Света књига вукодлака“.
Пето поглавље посвећено анализи романа „t“.
Закључак.

Увод би кроз преглед биографије писца донео кључне моменте из живота који су утицали на формирање поетике. Ту би се, пре свега, издвојио утицај поетике Карлоса Кастанеде, чије је текстове Пељевин преводио на самом почетку своје списатељске каријере, али би било речи и другим бројним текстовима руске и светске књижевности. Такође би у уводном делу био представљен главни круг тема којима се аутор бавио. Аутор дисертације би предложио периодизацију Пељевиновог стваралаштва.

Сходно периодизацији, аутор би најпре истражио романе написане 90-х година XX века (“Живот инсеката”, “Чапајев и Празнина”, “Генерација П”), а потом и романе настале после 2000. године (“Света књига вукодлака”, “t”). Анализа би обухватала следеће елементе:

- објављивање романа и подаци у вези са његовим настанком;
- реакција књижевне критике и читалачке публике на појаву дела, са посебним освртом на тему Истока и Запада; пишчеви интервјуи и коментари на своје дело;
- поетика наслова;
- јунаци; свест главног јунака као основа структурно-сижејне организације текста;
- структура и композиција Пељевинових дела;
- хронотоп;
- тематско-мотивски план анализе;
- интертекстуални план;
- митопоетски план.

У Закључку би била дата синтеза резултата истраживања теме Истока и Запада у делима Пељевина, показана би била основна стваралачка начела руског писца, открила би се улога културе, филозофије и религије у свести савременог човека, онако како их сагледава постмодерниста Виктор Пељевин.

7. **методе истраживања**

У основи истраживања биће књижевно-аналитички метод мотивске анализе, који је у научну употребу увео бивши професор Тартуског универзитета Борис Гаспаров крајем 70-х година XX века. Суштина оваквог приступа уметничком делу огледа се у томе што се за основну јединицу анализе узима мотивски склоп, који се као вишепланска категорија понавља, варира и преплиће са другим мотивима у тексту, стварајући његову непоновљиву поетику. Поред ове, у раду ће се примењивати и митопоетска и интертекстуална анализа одређених аспеката разматраних текстова.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ И КАНДИДАТА:

На основу замисли ма Ненада Благојевића да у дисертацији „**Исток и Запад у стваралаштву Виктора Пељевина**“ проучи неистражене проблеме филозофски и културолошки утемељених категорија Истока и Запада у стваралаштву једног од најинтригантнијих и најпревођенијих руских постмодернистичких аутора, стиче се утисак да дисертант добро разуме значај и неопходност проучавања савременог писца, која би открила развојни пут руског постмодернизма.

Како је дисертација ма Ненада Благојевића замишљена као вишеслојна анализа структурно-композиционог, интертекстуалног, филозофског, митопоетског плана романа Виктора Пељевина, она ће нам пружити увид како у књижевни поступак Пељевина, тако и у његова размишљања о књижевности, уметности, информационом пољу, виртуелној реалности, тржишној размени у савременом добу. Овако замишљена дисертација Ненада Благојевића треба да понуди комплексно филозофско и културолошко читање романа Виктора Пељевина, каквог досад није било. Уједно она би требало да допринесе пре свега аналитичком осмишљавању развоја не само руског постмодернисте, већ и читавог руског постмодернизма.

НАПОМЕНА:

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је **ма Ненад Благојевић** подобан за израду докторске дисертације под називом „**Исток и Запад у стваралаштву Виктора Пељевина**“.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области руска књижевност.

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др Корнелија Ичин подобна за ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидата

и предложене теме докторске дисертације

„**Исток и Запад у стваралаштву Виктора Пељевина**“

а да се за ментора именује др Корнелију Ичин, редовног професора Филолошког факултета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА
КОМИСИЈЕ

1. др Корнелија Ичин, редовни професор
Филолошког факултета Универзитета у Београду

2. др Петар Бојанић, научни саветник
Института за филозофију и друштвену теорију Универзитета у Београду

3. др Часлав Копривица, редовни професор
Факултета политичких наука Универзитета у Београду

4. др Тања Поповић, редовни професор
Филолошког факултета Универзитета у Београду

5. др Јасмина Војводић, ванредни професор
Филозофског факултета Свеучилишта у Загребу